

Fokusområde 3

Lätt att göra rätt – hållbara val

Övergripande mål

- Hållbar konsumtion och cirkulär ekonomi ger hållbar tillväxt på Gotland.
- Samhället bidrar till giftfria kretslopp.

Cirkulär ekonomi är ett mål inom hela EU. I en cirkulär ekonomi är saker och ting gjorda för att hålla länge. Att spara på material och energi är viktiga aspekter av kvalitet och hållbarhet. All design ska underlätta återvinning, demontering och återbruk, vilket i sin tur ger nya affärsmöjligheter. Produktion och transporter sker med förnybara bränslen. Cirkulär ekonomi är också viktigt för att nå målen för giftfria kretslopp¹⁰. Det ger hållbara kretslopp mellan stad och land och det bidrar till minskat beroende av ämnen som hämtas ur jordskorpan.¹¹

En utveckling av en cirkulär ekonomi¹² innebär också att ägande av produkter ersätts av tillgång till service. Offentliga upphandlingar går från att specificera produkter till att specificera de funktioner som upphandlas, vilket både ger utrymme för teknisk utveckling och för nya marknader inom servicesektorn. En cirkulär ekonomi är också en biobaserad ekonomi och bidrar till att miljömålen nås.

10. Enligt "Romklubbens" rapport maj 2015, kan en cirkulär ekonomi i Sverige ge 100 000 nya jobb och samtidigt 70 procent minskade koldioxidutsläpp.

11. Hållbarhetsprincip 1, s. 7

12. Styrmedel inom EU är t ex direktiven om ekodesign, energieffektivitet och återvinningskraven inom avfallsdirektivet.

Strategier

Region Gotland ska

- Underlätta återanvändning av material och restprodukter. Se till att minska uppkomsten av avfall. Använda upphandling som verktyg. Skapa nya affärer inom service och kringtjänster. Prioritera i upphandlingar för resurssnål användning av naturresurser, material och energi.
- Utveckla avfallshantering inom regionen till att innefatta åtgärder inom avfallstrappans¹³ första steg. Premiera de system som ur ett livscykelperspektiv bedöms vara bäst för miljön. Ordna återvinning och avfallssortering på Gotland och i egna verksamheter ännu enklare och mer användarvänlig.
- Låta miljö och social hållbarhet prägla all användning av fysiska resurser. Det vill säga inköp av varor, bygg- och anläggningsprojekt och mark- och vattenanvändning.¹⁴
- Minska miljöpåverkan från egna verksamheter. Minska användningen av miljöbelastande material¹⁵ och bidra till giftfria kretslopp.
- Låta upphandlings- och inköpsrutiner vara ett redskap för att nå miljömålen och kontinuerligt se över resursförbrukningen. Föregå med hållbara inköp i allt från livsmedel till val av material i byggprojekt.
- Bidra till att cirkulär ekonomi växer inom de områden som regionen har särskilt ansvar för. De är hantering av avfall, planering av infrastruktur och kommunikationer. Regionen ska också bidra till hållbara flöden av varor och tjänster.
- Region Gotland ska på olika sätt¹⁶ öka kunskapen om konsumtionens miljöpåverkan och öka viljan att göra miljö- och klimatsmarta val.

13. EU:s avfallstrappa styr hur avfallet tas omhand: 1. Förebygga 2. Återanvända 3. Återvinna material. 4. Utvinna energi. 5. Deponera. Se www.sopor.nu

14. Hållbarhetsprincip 4, s. 7

15. Hållbarhetsprincip 2, s. 7

16. Skolan, konsumentvägledningen, energirådgivningen, biblioteken, tillsynsvägledning till företagen, riktade informationsinsatser inom energi och miljö.